

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Реклямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Католицизм чи соціалізм?

(+) Ми вже при иньшій нагоді звертали бачність на те, що суспільність теперішня громадить ся в тих двох головних таборах, між котрими веде ся на всіх точках горяча боротьба і колись прийде між ними до головної і рішучої розправи. Боротьба та веде ся також між тими двома таборами і в парламентах, а проявляє ся она також і в австрійській раді державній. Тимто для глибшого зрозуміння не одної події в нашій раді державній треба глядіти спонукань, які виходять з тих двох таборів. От н. пр. завзяті напади соціалістичних послів на християнських соціалів (антисемітами звичайно званих) можна собі пояснити лише добрим зрозумінням тої боротьби, яку сточили християнські соціали з соціалістами при виборах віденських з пятої курії, де соціалістів побили на голову. Сій справі бажаємо присвятити нинішню статтю, щоби улекшити нашій публиці докладне зрозуміння деяких подій, які відграють ся тепер і будуть відгравати ся в раді державній.

Приспомятний «великий» Гіскра, богатир парламенту з 1848 р., колишній генераліссімус лібералів і член Bürger-міністерства, прославив ся двома своїми реченнями, поки уступив з відівні політичної. Одно з тих речень бажало виправдати заведений в Австрії звичай, щоби «трінк-гельдами» піддержувати політичні шахрайства, а друге речення звучало, що «в Боденбах — на границі Австрії — устає соціальне питання».

Тепер соціальна демократія виборола собі 72 мандати в раді державній (V курию з загальним, безпосереднім і тайним голосуванням), і заповіла на 9 марта 1897

в гордій надії знищення християнських соціалів полками будучих володарів світа. Проводир соціалістів голосив на весь світ: «9 марта заткнемо червоний прапор на вежі Стефана», а ще 8 марта товариш Шумаєр, оден з віденських кандидатів поставлених соціальною демократією, розліпив оповіщення, на котрім гордо підписав ся: «посол до ради державної». Хтож був, так сказатиб, до сеї хвилі їх найзавзятішим ворогом? Хто не думав про се, їх повалити, не зробивши їм найменшої уступки? Їх ворог смертний — капіталізм. Але лібералізм ішов усе разом з капіталізмом. Безмежний розвій сили звучного чи паперового капіталізму для визискання тих, котрі розпоряджали лише своїм знанням і робочою силою, був життєвим елементом всіх тих, що називали ся мучами свободи. Знищене «злодіїв», котрі після теорії соціально-демократичної посідають майно лише з крадіжки від видідичених робітників, було ціллю соціальних демократів. А позаяк ту ціль можна досягнути лише дорогою революції, то після незмінного засуду, проголошеного соціальною демократією всьому теперішньому світові, мають бути знищені не тільки ліберали яко основателі і оборонці капіталістичної влади в світі, але з ними має бути знищене все, що вірує в Богом установлену зверхність, Богом бажаний лад в світі, все, що називає ся в тім змислі консервативним, а особливо католицизмом. Можна було лише сумнівати ся, чи ті, що видали такий засуд, більше ненавидять католицизм, сего найенергічнішого і найконсеквентнішого поборника всякого насильного перевороту, чи лібералізм, або чи на відворот они більше ненавидять лібералізм як католицизм.

Але й се дуже скоро перемінило ся. На основі католицизму витворила ся християнсько-соціальна партія змагаюча до економічних реформ, коли до Австрії втиснула ся соціальна демократія мимо вичерчення Гіскри. Позаяк та партія християнсько-соціальна виразно змагає до того, щоби з нашого економічного життя усунути все те, що дає видідиченому пролетаріатови справедливу основу до жалоб, повстала в Австрії соціальна демократія сейчас против католицизму, позаяк она зараз пізнала, що іменно католицизм має волю і силу підорвати основи соціальної демократії. Нічого дивного, що іменно проводирі соціальної демократії, котрі як раз вигідно живуть собі коптом убогих робітників, звернули ся з усею силою против християнсько-соціальної партії, називаючи їх прислужниками «попів» і поборниками чернечої темноти між народом.

Се спонукало також лібералів, забути свою дотеперішню минушину, всі дотеперішні політичні а навіть моральні основи, щоби стати союзником соціальної демократії при виборах віденських з V курії. Так отже ліберали кинули ся всею ватагою в табір соціалістів, щоби з ними разом знищити католицизм, не зважаючи на те, що тим поступком самі собі задали смертний удар.

В тім самоубийстві, в тій зраді своїх власних переконань, взяли участь з рівною ревностю всі фракції, на які роздробив ся австрійський лібералізм. Ліберали ще ніколи так не з'єднали ся як в сій спільці з соціальною демократією. «Німецькі поступовці» з так званими жидівськими лібералами (Конп, Мітлер, Носке, Фрауенбергер, Врабец) на чолі, не думали про ніщо більше, як про се сполучене з соціаліста-

Книга життя.

Вновів

Евг. Улянович Мандичевский.

(Конєць.)

Вже не погоджувалось задумчиве чоло ученого, синє око чорніло як би озеро гірке, в котрім відбиває ся осіннє небо. Вже у него не бавили ся милі діти, а сильні сини стояли біля него, з єго дому виходили з вибраними жінками, прикрашені лавровими вінцями доньки-голубки.

«Житє є приходом і відходом», записав він в книзі життя, а уста красили ся усміхом, коли поглянув на супругу, що в срібнім вінці красною і дорослою єму видавала ся тепер, як в дні, коли мірти виплітали в єї розпущені коси.

Доньки відійшли — але незабаром ввели маленькі диточки — внучення вславленого поета, щоби їх взяв на свої коліна, побавив ся з ними, та поблагословив їх будуче житє. Ще раз пережив він межі ними третій період утіх молодечих, їх малі утіхи і їх малі болізни вражали ся і в єго серце, він усміхав ся на їх оклик радости, він сумував при їх плачу, — але й вони були тільки приходом і відходом в тім житю — памяткові стації при дорозі життя — одві були граничними, другі гробовими камінями.

Перший раз при весняній радости, не зва-

жаючи на сторони, списав все, що чув в своїм серці — чим старшим був, тим поволіше і опаднішє спливали єго гадки на папір, бо много, що єму перше справляло утіху, ставало є для него марним, а много, що єго перше засмучувало, викликувало тепер скритий усміх; мало, дуже мало здавало ся єму бути вартним поміщення в книзі золотій, і тільки, що єму мудрим видавало ся все одно, чи була се солодка, чи гірка правда, виписував дрібненько на послідні сторони книги життя. Але частішє обертав він записані картки, читав з усміхаючим ся веспівчутєм, пориваючи пісні минушости, цілував сторони дорогій матери посвячені, хитав задумчиво головою на згадку шкільних літ, коли то єго всі славили і поважали й виносили, а коли глянув на послідну сторону, закривав очі долонями, та думав, думав довго...

Там має він записати своє послідне слово, свою найбільшу мудрість, своє найглубше пізнанє!

Яке буде єго послідне слово? Що буде єго найглубше пізнанє? Чи се послідна мудрість, бороться і терпіти резигнацію? Чи є се упованє на Бога? чи є се витворити собі нового бога, і перед ним коліна згинати? Чи є слава життя, богацтво, любов — чи може житє в забутю, біді й ненависті?

А щож буде звати ся послідним пізнанєм? Що Бог є вічним, що ми єго знаємо, але не пізнаємо і єго великості не розуміємо? Що ми стоїмо досить низько в розвюі духових со-

творинь? Чи буде посліднє наше пізнанє, що й неумітність робить щасливим? Що мала лібеля свій короткий день понад цвітими літаючи, може більший, красний, щасливий час пережити, як високо зорганізований чоловік, котрий першу третину свого життя втрачає, а послідну третину до кінця зближає?

То все є пізнанєм, але не послідним, не найглубшим! Він списав те на послідній стороні своєї книги, але все ще оставала послідна сторона незаписана; чувство боязни і непевності не позволяло послідну сторону записати. Так переминав час, а срібний мірт уступив місця і золотому. Ще раз перенялось серце поета радістю молодих літ, коли вони всі прийшли, щоби разом з ним сей день святкувати, близькі і найдавні. З єго вітчизни і зі всіх знайомих сторін, де жив дух поезії, прийшли віщунні веселощі, пісні торжественні, дорогоцінні дарунки, ордери, хрести, слези радости, і сердечні зустрічі. Внуки, правнуки, сини і доньки, свояки і знакоми, вони всі, що цінили заслуги поета — ученого, зійшли ся, щоби засвятити свічки на жертвеннику Гімена, котрий нині п'ятидесятилітній золотий дідемом на голову щасливої пари вкладав.

А прецінь одна слеза блиснула в щасливих очах поета, що задумчиво поглядав на послідну, пусту, одну-однієньку сторону книги свого життя. В серці, в умі і на устах стояло те нерозв'язане питання: «Котра се найбільша мудрість? Що се найглубше пізнанє?»

ми до спільної боротьби против католицизму. А «німецькі людовці» («Deutschvolkliche»)! Яко національна партія були они нічим більше як завзятими жидоїдами, а при тім троха Бісмарківцями і прусофілами. А всеж одна частина сих націоналів признавала ся ще недавно до прихильників Люеґера. Тепер они всі, так ті, що далеко стояли від Люеґера, як і ті, що его відрекли ся, забули про свою ненависть до жидів, забули, що їх божище (Бісмарк) бодай тепер є смертним ворогом соціальної демократії і так як ліберали подали руку соціальним демократам до спільного поборювання «попокрації». Лише о третій партії ліберальній т. зв. «соціальних політиків» не можна сего так само певно сказати, позаяк сьвітотч «соціальних політиків» др. Кронаветер відомий загально яко приятель жидів, хоч яко обожатель революційних змагань стояв здавна все дуже близько соціальних демократів. Соціальні політики були отже тою звязкою між соціальною демократією а лібералізмом, містком поміж одними а другими. А коли так зійшла ся разом спілка поборників «попокрації», розходило ся тепер також о те, щоби винайти спільну тактику для сеї боротьби.

(Конець буде.)

Удержавнене нотарияту.

В останніх часах дуже багато говорить ся у нас про удержавнене нотарияту. На вічах народних, зборах передвиборчих і справозданнях посольських селяни, інспіровані очевидно аранжерами, ставляють внесення на удержавнене нотарияту, а кандидати посольські приймають се до відомости, з тими жаданнями солідаризують ся а навіть з свого боку роблять обітниця та дають приречення, що сі «людові» бажання в радї державній перепнуть. Коли такі обіцянки давали кандидати радикальні, то сему годі було дивуватись, бо між їхніми обіцянками було чимало таких, в котрих зреалізоване й самі обіцяючі не вірили. Інакше-ж треба на справу дивитись, коли таку обіцянку дають люди, що на справу глядять більше реально і не полюють на ефект.

Постараємось з повною безсторонністю розібрати сю справу і придивитись їй трохи ближше.

Передовсім треба сконстатувати, що «нотаро-борці» виступають не против самої інституції або против теперішньої діяльності урядової нотарів, але тільки з огляду на великі тягарі, що пригнітають населенє, домагають ся, щоби

Він ще того не знав — навіть в золотім дни свого життя, ані опісля.

Але одного вечера, коли слабе зимове сонце за безлистні галузки снігом присипаних дерев сховало ся а поет пригнетений житєм віковим в мягкім фотелю відпочивав — заволоділо ним якесь дивне, до тепер єму незнане перече-тє; він хопив одною рукою кришталеве перо другою книжку життя, і став писати: «Найбільша мудрість є . . .»

Але реченє зістало нескінчене — перед поетом станула нечайнно величезна, біла постать. Одну хвилику подумав він, що се его давний друг, ангел життя, але то був тільки того сумний брат — ангел смерті.

«Відпочинь серце», сказав солодко тихий ангел і витягнув легко кришталеве перо з рук старця. «Не труди ся о набутє послідної мудрости, та послідного найглубшого пізнання. Того ні ти, ні другі не довідають ся в тім житю. Щось великого, правдивого, страшного в ту золоту книгу записав — досить з тебе. Послїдна сторона не до тебе належить — на ту ю смєрть витисне свою печать!»

І чорна печать, Психе зі спущеною галузкою пальми, стояла на послідній сторонї золотої книги життя.

Зі солодким усміхом подав змучений поет своєму освободителеви руку — і перенїс ся на другий сьвіт, щоб нове житє зачати.

7/11 1896. *Евг. Улянович Мандишевский.*

нотар був урядником оплачуваним державою. Вимагаючи, щоби держава усе подавала людно-сти в замін за оплачувані податки, а тим самим служила не загальним, але вже й приватним інтересам, жадає ся немов перетворення теперішних держав в нові, в соціалістичні. Теперішня держава мусить удержувати військо, школи, урядників адміністраційних, поліційних і судових, бо тим способом охоронює і береже публичний порядок і безпеченство. В інтересї загального добра основує вона шпиталі а при помочи окружних лікарів береже відносини санітарні народу. Наколи-б однак вимагало ся від держави, щоби вона через своїх функціонерів подавала поміч кождому хорому чоловікови, то вже тим чином входило ся-б в область держави соціалістичної.

Одним з найперших і найважніших завдань держави є вимір справедливости. Віритель має право жадати, щоби держава признала его право і постаралась о зреалізованє его у довжника. Хочє він однак забезпечити своє право грамотою публичною, маючи силу екекуції, хочє він набути право заставу на реальности довжника, то мусить він всі ті ділання правні, що входять в сферу его власних приватних інтересів сам на власні або на довжника кошти зреалізувати.

Держава обовязана удержувати книги ґрунтові, бо сего вимагає публичне безпеченство власности. Далі є держава також обовязана постаратись (але не удержувати) о таких функціонерів для народу, котрі-б на підставі вказаних відомостей давали запоруку, що під їх авторітетом споряджена буде грамота заслугуюча на повну віру. В такий самий спосіб є держава обовязана постаратись для народу о виобразованє і придбанє (але не о удержанє) лікарів. І на відворот держава має право жадати, щоби єї горожани в певних сферах інтересів уладжували на власні кошти свої права приватні на підставі публичних грамот, споряджених органами до сего покликаними, коли того вимагає публичне безпеченство, зовсім так само, як вона має право вимагати, щоби деякі подання, що входять до суду, були заосмотрені підписами кваліфікованих правників, а справи правні, над котрими веде ся перед судами розправа, щоби заступав якийсь образований і сьвідучий діла юрист, на пр. адвокат, і такого припенособляє і подає его публиці шукаючий свого права, але его не удержує.

Тож була-б велика несправедливість, колиб хтось, що ніколи не мав спору правового, не входив в ніякі ділання правні, мусїв сплачуванем податків приходити тим способом з помочию такому, що знов з спекуляції на пр. безнастанно купує й продає реальности і тим чином добуває собі гарний маєток. В дальшій консеквенції мусїли-б бути удержавнені адвокатура, промисл, рільництво, — одним словом треба-б було утворити державу після взірців Ляссалє, Маркса і Енгельса. В теорії проте удержавнене нотарияту зовсім не є оправдане.

Якже-ж ся річ виглядає в практиці?

Припустім, що нотар має доходу бруто 4.000 зр., — цифра певно не за низько поставлена, як небудь прилюдна опінія сю цифру вельми пересаджує, а суть прецінь нотарияти, де дохід навіть на скромне удержанє не вистарчає.

З сего мусить нотар покрити видатки на льокаль канцелярійний, персонал, материяли до писання, податок, асекурацію і т. п., так що єму ледви лишає ся 2.000 зр.

(Конець буде.)

Рада державна.

І на засіданю дня 11-го мая панував цілковитий спокій. На порядку денним предложєне правительства о рільничих спілках заводових, вкінці справа удержавнення залїзниці львівско-белзкої.

Опозиція заповідє вже в своїх письмах, що обструкціонувати буде лише ті предложєня, що менше обходять населєнє а більше правительство, а передовсім галицкі предложєня залїзничі, котрі живо обходять польський клуб, і отже заслугоють на як найсильнїйше поборюванє.

І справді при першім читаню закону о удержавненє львівско-белзкої лінії кинув ся німець-

кий народовець пос. Штайнвендер на сю справу і доводив, що єї значїнє і фінансова операція не лежать в загально-державнім ані в економічнім інтересї монархії.

Подібно й пос. Пфєрше (нім. пост.) профєсор права римского в Празї, поборював предложєнє з задивляючим завзятем, виказуючи мнїмі вадливости предложєня зі становиска правно-бюджетового і поручив переказати єго комісії бюджетовій.

На внесенє Молодочєха Блажєка відослано предложєнє до комісії залїзничої, зложєної з 48 членів.

Міністер президєт відповідає на інтерпеляцію пос. Мальфатієго в справі екецєсів, яких допускєло ся славянське населєнє Побєрєжа підчас послідних виборів до Ради державної і признає, що обі сторони взаїмно себе провокували. — В подібний спосіб відповів Бадєні Ляґінії в справі нападу на славянських студєнтів в Канодістрія.

По тім приступлєно до першого читаня закона о селянськїй нуждї з 18-го лютого с. р., силою котрого цїсарским розпоряджєнєм межі біднє селянське населєнє кількох провінцій має бути роздана запомога в сумі 250.000 злр.

Нїмецький ліберал Пєшка виказував нужду рільників в Чєхах. Пос. Розєр говорив, що причиною є зла господарка громад з додатками до податків.

Президєнт відібрав голос Розєрови, але палата позволїла єму говорити дальше. На внесенє Гнєвоша передано се розпоряджєнє комісії бюджетовій.

Пос. Функє жадає над замкнєнєм дискусії поїменного голосованя, однак его внесенє не получило більшости.

Потім наступило перше читанє закона о фєхових товариствах рільничих і закона о удержавненє залїзницї Львів-Жовків-Бєлзєць.

Міністер рільництва поручив принятє того закона.

Соціалїст Рєссєль заявив ся за законом також, застерігаючи собі при дальшій дискусії деякі поправки.

Пос. Кайзєр іменєм нїмецьких націоналів попер предложєнє, позаяк сповняє оно справєдливї бажаня населєня і відповідає его потребам і робить натяки до соціалїстів, що они інакшє задивляли ся на ту справу підчас виборів, та сказав, що соціалїсти виступають против права власности.

Ту наступили малі перепалки межі бесїдником, а кількома послєми соціальної демократії.

Лїберал Пєшка висказав утіху, що соціалїсти не противлять ся проєктованому законуви. На се почав полємізувати з Пєшкою пос. Штайнєр (христ. соц.) і сказав, що єсли жидівський лїберал підшиває ся під добродїя народу, то треба зірвати єму маску. За те упїмнєв его президєнт. Закон відослано до рільничої комісії.

Наступила дискусія над удержавненєм залїзницї львівско-бєлзкої. Пос. Гофман (нім. люд.) жадає докончє усунєня того предмету з порядку денного і заповів як найдокладнїйшу опозицію против правительства і обструкцію.

Пос. Пфєрше (нім. пост.) ударив на антисємітів, котрі є тепєр правительствєнною партією.

Пос. Гєссман: То жид!

Пос. Майрєдєр представляв, що в інтерєсах залїзничих збогачають ся великі акцієнери а в цілїм предложєню добачає борбу більшости против Нїмцїв, що на їх кошт хотять збогатити ся.

Пос. Шікєр жалувєв ся, що до Галичини висїлає ся багато війска, наслідком чого тратять чєскі міста.

По полєміці антисєміта Гєссмана з Пфєрше і по заяві Гросє, що его сторонництво берє поважно намір обструкції, переказано предложєнє комісії залїзничій.

Пос. Бєркє (Слов.) вніє, щоби в округах, де заказано торги на худобу, не стягати податків.

Пос. Ліхтенштайн (христ. соц.) інтерпєлював в справі бойкотованя антисємітєских предпрїємцїв через соціалїстів.

Слїдуючє засїданє в четвєр 13 мая.

Д О П И С Ь.

3 Відня пишуть нам під днем 10 мая.

Справа адреси до трону в комісії палати панів зложила ся так, що 12 голосами проти 8 упав проєкт до адреси гр. Гогенварта, а проєкт бар. Чедіка прийнято за субстрат до дискусії. Гр. Гогенварт буде проте змагати до того, щоби в проєкті більшости комісії зроблено поправки. Наколи би се не повелось, то не виключена можливість, що гр. Гогенварт прийде перед повну палату панів з проєктом меншости, в котрім, як звісно, положена вага на *рівноправність всіх народів австрійских*. В проєкті адресовім бар. Чедіка знаходиться уступ, в котрім поставлено домагання на деякі зміни в розпорядженню язиковім для Чехії. Гр. Гогенварт міг би мати надію на те, щоби его проєкт удержав ся в повній палаті, бо за ним стоїть вся правниця, числом 99 голосів, коли противно партия вірноконституційна бар. Чедіка числить лише 60 членів, партия центра 46 а партия диких 19 членів. З центра дехто симпатизує з правницею, а дики не являють ся звичайно на засіданнях.

Справа квотова перейшла вже з рук депутатів в руки обох правительств. На днях відбули ся переговори обох правительств під проводом цісаря, але не довели до ніякого позитивного кінця. Правительство угорське хоче підвищити квоту ледви на 33-2%, колиж австрійське правительство має (?) стояти при жаданю, щоби Угорщина на спільні потреби платила 43-19%. Вихід такий, що або треба буде ухвалити провізорию, або що цісар сам схоче порішити справу!

Шенереріяни устроїли 9 мая другий акт комедії против розпоряджень язикових в Дрезні. Они скликали сюди віче народне, на котрім явилось до 2000 осіб. Ческі Німці були досить заступлені, але поліція заборонила їм промовляти. З послів віденського парламенту явили ся: Вольф, Тірк, Іро, Кітль, Райнінгер, Вальтер і Шмідт. З послів райхстагу німецького були присутні: Цімерман, Ферштер і Лотце. Говорили Цімерман і редактор Велькер з Дрездна. Вкінці прийнято резолюцію, в котрій заявлено погорду для звісного розпорядження язикового, кажучи, що се розпоряджене значить одно, що унокоренне народу німецького. Відтак заакцентовано спільність інтересів великої Германії з інтересами народу німецького в Австрії і завізвано всіх послів до опору против «Славянських забаванок». Німців австрійських покликано до спільної оборони zagrożеного народу німецькості. Колиж пос. Цімерман ударив на власті політичні місцеві за те, що они робили великі труднощі в скликаню віча дрезденського, то комісар правительственный розв'язав збори, а поліція опорожнила сально.

Нині веде ся в палаті посольській розправа над торговельним договором з Болгарією. Під конець засідання прийде на порядок денний нагале внесенне послів словінських в справі невинного положення Славян полудневих в виду форитованія італійського елемента через правительство.

Вісти політичні.

В деяких дневниках заговорено про димісію Банфого і про продовжене теперішньої угорської угоди на дальших десять літ. Послідня вість оказує ся рішучо неправдивою, а першу мимо того, що будапештеньські дневники опозиційні все ще її піддержують, «Pester Lloyd» рішучо її перечить. Причиною міністерияльної кризи на Угорщині є квотова угода. Угорська праса признає, що Угри мусять бодай троха підвищити квоту на вспільні кошти, але не на 36%, а вже найвище на 34%.

Німецька партия національна бажає і дальше позистати в найострійшій опозиції і наміряє евентуально перешкаджати діяльності парламентарній при ухваленю рекрута, податків і угоди з Уграми.

Рада державна, як загально говорять, потребає до кінця мая. До того часу правительство внесе всі угодові предложенія. Полагоджене їх однак може наступити доперва по вакаціях.

З театру війни не надходять ніякі вісти. Репрезентанти європейських держав за згодою своїх правительств згодили ся на посередництво межі Грецією а Туреччиною і уповажили ро-

сійського амбасадора Ону, яко найстаршого віком повідомити Грецію, що держави підіймуть ся радо посередництва в тій гадці, що борба буде залишена, що Греція заверне свої війська з Крети, пристане на автономію Крети і послухає без застережень рад держав. Грецьке правительство відповіло, що приймає заяву держав до відомости і осьвідчає, що цілковито годиться на ню. О тій постанові повідомило правительство армію. Тож кожної хвилі належить сподівати ся закінчення мира. Туреччина жадає 7 мільонів воєнних коштів. На покритє тої контрибуції жадає Туреччина побирати доходи з податків в Тесалії і цю в Вольо, а крім сего видає гірських сукот. Греція має годити ся на подані усіля.

Новинки.

— **Его Е. Кардинал Сембратович** виїде в суботу на канонічний осмотр бережанського деканата в супроводі крил. Бачинського.

— **С. В. Цісар** уділив комітетови будови притуловища для осиротілих і опущених дітей в Монастирських на докінченє будови згаданого притуловища 100 злр. запомоги.

— **Загальні збори «Дністра»**. Дня 12 с. м. о 2 пополудни відбули ся загальні збори товариства взаїмних убезпечень «Дністра». Явило ся 64 членів управнених до голосованя а 11 членів неуправнених до голосованя. Збори відкрив п. Василь Нагірний, коротко, щирою промовою, в котрій підніс хороший розвій «Дністра» і подякував рускій публіці а предовсім Ординариям за їх заінтересованє ся інституцією і ласкаву поміч. Почім наступили справоздання за IV адміністраційний рік 1896. Зі справоздання збори були вповні вдоволені, бо всюди показало ся, що так Надзираюча Рада як і Дирекція занимала ся справами «Дністра» як найсовіснійше і найлучше і сповнили свою задачу знаменито. Справи товариства як показало ся зі справоздання і поясненє Дирекції і контрольної комісії ведено так солідно і умно, що «Дністер» наш може сміло станути в першій ряді того рода товариств і збудити усеюди повне довіре. Его діловодство, совісність і точність ворожать, що «Дністер» буде мусів мати свѣтну будуччину. Всякі наради вели ся вельми поважно а з кожного слова плила лиш щира прихильність для Товариства. В році 1896 було на суму 22,349.398 зр. обезпеченої вартости з премією 185.233 зр. 10 кр. Премій узискано в 1896 більше о 31.788 зр. 90 кр. від попереднього року. В коротці подамо обширнійше справозданє.

— **З львівського університету**. Др. Колеса буде в II курсі сего року викладати на львівськім університеті: 1) Історию рускої літератури XI—XIII віку (2 год. тижднево). 2) Історию рускої мови XI—XV віку Фонологія (2 години тижднево). 3) Читанє й аналіза вибраних творів XIX віку (одну годину тижднево).

— **Кс. Стояловский** одержав сими днями зелізний лист і дозвіл на свободний побут в Цешині і у Відні. Кс. Стояловский прибув до Цешина і наміряє скликати віче свого сторонництва.

— **В процесі самбірськім** о правибори з V. курий в Стрию застав вироє позавчера в полудне. З 26 обжалованих трибунал узнав винними публичного насильства з §. 81 зак. карн. і засудив: 1) Мерклінгера на 6 тижнів, 2) Гусака на 6 тижнів і 3) Штамера на 2 тижні тяжкої в'язниці; дальше узнав винними переступлення збіговиска і засудив: 4) Фогельмана і Яклиньського на 3 дні, 5) Мариняка, 6) Йосифа і 7) Гриня Денкевичів і 8) Барабаша на 7 днів, а 9) Головчинського на 5 днів арешту. Прочих обжалованих [між тими чотирох ще в часі розправи] увільнено.

— **Кара на місці**. В Мшані під Львовом селяни зловили злодія на горячій вчинку і забили на місці.

— **Стрейк в Чернівцях і Коломиї** піднесли будівляні робітники. Стрейкуючі домагають ся підвищення платні і скороченя часу праці.

— **Під колеса потягу** під Станиславом дістав ся дня 7-го мая робітник Микитин. Нещасний сточив ся відтак в рів під насьпом зелізничним і там найдено его на другий день неживого.

— **Огні**. В Бужку, золочівського повіта, вибух дня 7 мая огонь і знищив 7 господарських заго-род, з котрих лиш одна була обезпечена. Шкода оцінена на 8.000 злр. Жертвою огня упало також 12 штук худоби.

— **Викопали в Лукавиці коло Цурина** на Буквині дня 7 мая при копаню ями скриню, а в ній дволітну дитину, покрайну на кілька частий. Що має означати се страшне відкрите, може викаже судове слідство, що вже зістало заряжене.

— **Град** навістив наш край в многих околицях. На щастє заподіяні шкоди не дуже великі.

— **Противжидівські розрухи**. В містечку Кантакузов, в херсонській губернії, дня 28 цвітня с. р. були противжидівські розрухи. Товпи селянства знищили всі доми і склени жидівські, поломали меблі, потовкли начинє і побили сильно жидів. Св'ященник вийшов з хрестом в руці і закликав селян, щоби втихомирили ся, але селяни доводили, що мають від царя приказ бурити жидівські оселі.

— **Грецький полковник Вассос**, що з великим успіхом вів діла воєнні на Креті, винен надворному юбілерови Гаймердінгерови в Вісбадені 1.200 марок за дорожнєвості, які закупив у него перед п'ятнайцять роками, підчас свого побуту в Вісбадені з королівською парою. Юбілер заскаржив Вассоса, і суд присудив на заплаченє, але у Вассоса гроший дасть Біг так що й віритель попрацав ся з надією на відзисканє тої суми.

— **Німецький цісар Вільгельм** жертвував 10.000 марок на цілі базара добродійного в Парижі.

— **Людоїди**. Людоїдство є розповсюджене в Конго ще на великий розмір — так говорить принаймні в виданім свѣжо ділі о виправі держави Конго против Арабів, англійський лікар Вінди. Держава та рекрутує значну часть війська і залогу корабельну з племені Бангала. Є то на-рід дуже бійкий, інтелігентний, витривалий, але їсть людей. Всякі заходи викоринєня того страшного обичаю не повели ся. Жорстокість Бангалів оказує ся хотьби на ложах: не убивають они поціленої стрілати звірини або птахи, але ломлять їй кости і крила. Так само обходять ся з пійманими в'язнями воєнними і невольниками. На пароході, що ним др. Гінде повертав на побереже, мусіли шістьох Бангалів окувати в кайдани, бо хотіли пожерти двох недужих моряків з свого племені. Кожде племя має у привілейовану часть людського тіла, котру найбільійше з'їдає, тільки борони Боже сире, — припечену, звужену або зварену... В Убангі веде ся торгівля людським мясом, є різниці склепи. Правительство бельгійське карає смертю, кого лише приловить на людоїдстві — але то мало помагає.

ВІСТІ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» стоваришєня зареєстрованого з обмеженою порукою за місяць цвітень 1897.

I. Стан довжний.

1. Уділ членів.	26.692 кор. 46 сот.
2. Фонд резервовий.	1.390 „ — „
3. Їюкації на рах. біжучий в інституціях кредит.	2.000 „ — „
4. Вкладки:	
а) стан на початку місяця	160.449 к. 07 с.
б) вложено в цвітні	11.915 „ 10 „
в) винято	2.883 „ 60 „
позістає з кінцем цвітня	169.480 „ 57 „
5. Сальдо процентів (побраних)	8.394 „ 15 „
6. Зиск з року попереднього	989 „ 31 „
Сума	208.946 кор. 49 сот.

II. Стан чинний.

1. Позички уділені:	
а) стан на початку місяця	187.174 к. 03 с.
б) уділено в цвітні	25.300 „ — „
в) сплачено в цвітні	5.778 „ 70 „
стан з кінцем цвітня	206.695 кор. 33 сот.
2. Готівка з днем 30/4 в касі	606 „ 61 „
3. Їюкація: а) в щадниці поточній (обороті чековім)	495 „ 06 „
б) в інших інституціях кредитових	1.000 „ — „
4. Сальдо коштів адміністрації	149 „ 49 „
Сума	208.946 кор. 49 сот.

Членів прибуло 59, убуло 0, отже разом з кінцем цвітня число членів 700 з деклярованими 737, уділами в сумі 36.850 кор.

З припавших до заплати рат позичкових залягало з кінцем цвітня 57 рат в сумі 2989 кор. 51 сот., а прольонгованих рат було 13 на суму 938 кор. 51 сот. з котрих однак часть вилинула уже в маю с. р.

Стопа процентова від вкладок 5%; процент від позичок уділованих 7%.

У Львові дня 6. мая 1897.

«Товариство взаїмного кредиту «Дністер».

Розклад їзди на залізницях

після часу середно-європейського пізнішого о 36 минут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

Поїзд	год.	приходить до Львова	Поїзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	поспішн.	6—	до Підволочиск і Бродів
мішаний	7:50	з Янова	"	6:10	до Черновець і Сучави
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
"	8:15	з Тернополя і Бродів	поспішн.	8:40	до Кракова
"	8:25	з Сокаля і Ярослава через Раву	"	8:55	до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадовом
"	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	"	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом
"	10:35	з Ярослава	"	9:25	до Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом
мішаний	1:15	з Янова	9:40	до Янова	
поспішн.	1:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірем і Хировом	мішаний	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	10:45	до Черновець і Сучави
поспішн.	1:50	з Сучави і Черновець	"	1:04	до Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в свята
"	2:30	з Підволочиск і Бродів	мішаний	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
"	5:25	з Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом	поспішн.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
"	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Скольного
"	6—	з Підволочиск	мішаний	3:15	до Янова від $\frac{1}{6}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{6}$ — $\frac{30}{6}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в повсякденні дні
Ніч			"	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова з Розвадовом сполуч.	Ніч		
мішаний	8—	з Янова від $\frac{1}{6}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{6}$ — $\frac{30}{6}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в повсякденні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом
поспішн.	8:45	з Кракова	мішаний	7:05	до Сокаля і Ярослава через Раву
мішаний	9:01	з Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{8}$ в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	"	7:30	до Стрия і Лавочного
"	9:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою	"	8:50	до Янова
поспішн.	9:50	з Сучави і Черновець	"	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10—	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	10:50	до Кракова в спол. з Ярославом, з Розвадовом і Н. Санчом
"	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	11—	до Підволочиск і Бродів
"	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	"	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом
"	3:30	з Підволочиск	"	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирова
поспішн.	5:10	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом	"		

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 50—?

приймає передплату на всі часописи у всяких
языках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

Галицкий Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰/₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм і

3¹/₂⁰/₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі інші находячі ся в обігу 4¹/₂⁰/₀ Асигнати касові з 90-дневним
виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4%
з 30-дневним речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.

Видає й відповідає за редакцію: Теофіл Барановский.

Адміністрація

„РУСЛАНА“

глядає анонсера.

Зголошувати ся в Адміністрації (ул.
Коперника ч. 9, П. поверх) між го-
диною 12-ою а 1-ою в полудне.

Вже появила ся з друку

РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі,
вепрові і т. д.

Байцоване шинок, роблене знаменитих ки-
шок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пиззі і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капу-
стою і т. п.

Роблене вкусного набілу і т. п.

Все в рускій мові.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає
франко Друкарня народова Ст. Манецкого і Спіл-
ка, Львів. Готель Жоржа.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ

під редакцією

Антоня Березинського

виходить у Львові тижнево кожної п'ятниці.

Буде подавати поезії, повісті, життєписи з
портретами, поучаючі статі з історії, письмен-
ства, господарства, промислу, вісти про читаль-
ні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде
містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.
" піврічно 2 р.
" чвертьрічно 1 р.
За границею річно 8 рубл.
" піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрація і експедиція
Львів, ул. св. Миколая 13.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

вирост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по
64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

В и н о

в бочках о 135 літрах, а то Самородне
почавши від 70 зр. за бочку лосо
місце продукції.

Зі складів висилає: КА В У по 5 кіл.

посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20,
10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко
ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70,
4-10, 4-90 франко. — Інші товари по
уміренних цінах. 19—?

З Друкарні В. А. Шийковского.